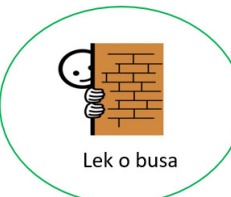

Samtal om Språkstimulans 0-18 månader

-Guide för BHV-personal kring hur vi kan prata med föräldrar om bilderna

 Titta på varandra och dela upplevelser	Prata om att dela uppmärksamhet med varandra. Följ barnets blick och kroppsspråk. Titta på och prata om det som intresserar barnet. Möt också barnets blick när ni upplever nya situationer för att kunna se och svara på barnets reaktioner. Denna bild kan kopplas ihop med flera andra bilder i samtalsstödet ex. bilderna med grimaser, peka och visa, berätta om saker, svara på barnets ljud och prata om känslor. OBS! I det översatta materialet står det endast "Titta på varandra" till denna bild, bilden behöver alltså förtydligas när ni träffar föräldrarna.
 Titta i böcker! Berätta vad ni ser	Prata om att låta barnet utforska böcker med alla sinnen- känna och smaka! Vi behöver inte läsa orden som står- vi kan prata om det vi ser på bilderna. Peka och berätta vad bilderna föreställer, variera rösten, gör pauser och skapa förväntan. Bra om BHV-sjuksköterskan visar hur böcker kan läsas under besöket! Ex. "Knacka på" <i>Filmer om att läsa med små barn:</i> https://vimeo.com/358802774/8e277ea9c4 https://secure.quickchannel.com/Qc/create/mainshow.asp?id=3ryzyi
 Lek o busa	När vi leker och busar med små barn tränar vi grunden i språkinläring. I lekar tränar vi kommunikation och på att ha gemensamt fokus. Bus skapar förväntan hos barnet och även här tränas samspel. Uppmana föräldern att vara lyhörd på om barnet vill fortsätta och svara på barnets signaler, ex. killa på magen, leka tittut mm. Gömmlekar tränar på att lära sig att förstå att saker finns kvar även när vi inte ser dem. Bygga torn och rasa dem tränar turtagning och samspel.
 Berätta vad saker heter hur de kan användas	Prata om att sätta ord på saker och det som händer runt barnet. Barn behöver höra samma ord många gånger för att lära sig., ex. "titta lampan", "titta en hund". Glöm inte bort aktivitets- och känslor-orden "Nu ska vi ÄTA/BADA", "Ska vi GOSA?", "Jag tror att du är HUNGRIG!". Förstärk med pekningar och kroppsspråk.
 Gör tokiga grimaser	Tidigt samspel med ansiktet där vi svarar på de miner barnet gör och själva också gör olika grimaser. Förstärk gärna med ljud. Vänta en stund och ge barnet tid att svara på sitt sätt.
 Peka och visa! Följ barnets blick och intresse	Prata om att vara lyhörd för vad barnet tittar på och benämna detta. Förstärk med pekningar. Prata eventuellt om att det kan kännas ovant att prata med ett litet barn som inte pratar själv men att detta är viktigt för språkutveckling och att barnet svarar med sin kropp och blick. Innan vi kan säga ord måste vi ha hört dem många gånger.

	När barnet börjar ljuda kan vi svara på detta genom att ljuda tillbaka. Prova att härma barnets ljud och invänta svar från barnet. När barn blir lite äldre och börjar säga ljud kopplade till olika saker, upprepa och säg det "rätta" ordet. Ex. barnet säger "baba" när ni ska äta banan, svara då "ja, nu får du banan". Upprepa även de ord barnet säger, ex. barnet pekar mot lampan och säger "ampa", upprepa "ja, där är lampan".
	Prata med föräldern om att inte bara sätta ord på saker (substantiv) utan också det vi gör (verb) och hur saker är och ser ut (adjektiv). Ex. "kom nu ska vi BADA", "titta den STORA bollen". Visa för föräldern hur rösten kan användas för att betona det viktiga ordet.
	Känsloord kan vara abstrakta för barn och det dröjer ett tag innan de börjar använda denna typ av ord själva. Det är bra om omgivningen tidigt använder dem och beskriver barnets känslor. Ex. "oj vad du skrattar, är du GLAD", "titta är du LEDSEN, pappa ska trösta".
	Upprepa samma sång många gånger så barnet kan lära sig och bygga upp förväntan kring vad som ska komma. Använd gärna sånger och ramsor med rörelser (färdiga rörelsesånger eller hitta på egna). Följ barnet- låt barnet vara med och välja och påverka vad ni ska sjunga och om ni ska göra det igen. Om barnet går i förskola stäm gärna av vad de sjunger där och sjung samma hemma. <i>Filmade barnsånger från "De små barnens bok":</i> https://www.kulturivast.se/de-sma-barnens-bok/har-hittar-du-de-filmade-sangerna

Samtalsstöden finns översatta och nås via Central Barnhälsovårds hemsida.

Översättningar finns på följande språk:

- Albanska
- Arabiska
- BKS (Bosniska Kroatiska Serbiska)
- Dari
- Engelska
- Kurmanji
- Persiska
- Polska
- Somaliska
- Sorani
- Thai
- Tigrinja
- Turkiska